

Prace nad ustawą o nieodpłatnej przedsądowej pomocy prawnej w Senacie

Prace nad projektem ustawy o nieodpłatnej przedsądowej pomocy prawnej trafiły do senackich komisji: Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej. Na posiedzeniach obu tych komisji 15 lipca Naczelną Radę Adwokacką reprezentował adw. Rafał Dębowski, sekretarz NRA, na posiedzeniu drugiej z nich także adw. Dariusz Goliński. Samorząd radców prawnych reprezentował r.pr Arkadiusz Bereza, wiceprezes Krajowej Rady Radców Prawnych.

Podczas posiedzenia Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji adw. Rafał Dębowski zgłaszał uwagi samorządu adwokackiego do projektu. Przedstawił argumenty za skreśleniem zapisu o sporządzaniu pierwszego pisma procesowego w ramach nieodpłatnej przesądowej pomocy prawnej oraz zapisu o dopuszczeniu do udzielania porad prawnych magistrów prawa z doświadczeniem. Pomoc prawna powinna być udzielana przez prawników, którzy mają za sobą egzamin adwokacki bądź radcowski oraz których obowiązuje tajemnica zawodowa. Z kolei pierwsze pismo procesowe powinna sporządzać osoba, która będzie prowadziła sprawę w sądzie. Adw. Dębowski postulował też poprawki, które uchronią system przed „wycieczkami prawnymi” – gdy osoba uprawniona do pomocy uzyskiwałaby tę pomoc w kilku punktach. Sekretarz NRA podkreślał też, że udział adwokatów i radców prawnych w systemie nieodpłatnej pomocy prawnej powinien być dobrowolny – samorząd adwokacki nie zgadza się na przymuszanie adwokatów do udziału w tym systemie. Istotne jest także zwolnienie nieodpłatnej usługi prawnej z podatku VAT. Adw. Dębowski zwracał też uwagę na zbyt szeroki zakres osób uprawnionych do skorzystania z pomocy prawnej – wśród tych osób znajdują się też osoby potencjalnie zamożne, które przekroczyły 65. rok życia lub posiadają Kartę Dużej Rodziny.

Posiedzenie tej Komisji – ze względu na szereg wątpliwości – zostało przerwane, termin kolejnego wyznaczono na 21 lipca wieczorem. Przed przerwą senator Aleksander Pociąg zapowiedział wykreślenie zapisu umożliwiającego udział w systemie nieodpłatnej przedsądowej pomocy prawnej magistrów prawa.

Tego samego dnia odbyło się posiedzenie senackiej Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, gdzie Naczelną Radę Adwokacką reprezentowali adw. Rafał Dębowski, sekretarz NRA oraz adw. Dariusz Goliński, a samorząd radców prawnych r.pr. Arkadiusz Bereza.

Przewodniczący tej Komisji Janusz Sepioł udzielił gościom po pięć minut na wystąpienia i nie zezwolił na ponowne zabieranie głosu, odmawiając np. adw. Golińskiemu odniesienia się do zgłaszanych postulatów.

Adw. Rafał Dębowski zgłosił poprawki samorządu adwokackiego, czyli wykreślenie zapisu o sporządzaniu pierwszego pisma procesowego, zwolnienie z podatku VAT, zawężenie zakresu osób uprawnionych do skorzystania z pomocy, zapobieganie „wycieczkom prawnym” i wykreślenie magistrów prawa jako uprawnionych do udzielania pomocy prawnej.

Pomimo tego, że przewodniczący Komisji senator Janusz Sepioł przyznał, że ta komisja nie jest właściwym organem do zajmowania się kwestiami finansowymi – przyjęto poprawkę wykreślającą zapis o zwolnieniu beneficjentów nieodpłatnej porady prawnej z podatku dochodowego od tej usługi.